

Pokyny pro vyplnění přílohy Zhodnocení rovnosti žen a mužů v projektových žádostech

Tento dokument by měl být návodem a pomůckou, jak správně zpracovat hledisko rovnosti žen a mužů do žádosti o finanční podporu a v budoucnu přispět k posílení horizontálního tématu rovné příležitosti v celém Operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Naleznete zde vysvětlení, co by měly obsahovat odpovědi na jednotlivé otázky Zhodnocení rovnosti žen a mužů v projektových žádostech.

1. Kde jste čerpali příslušnou odbornost k získání rad, jak integrovat hledisko rovnosti žen a mužů do projektu a jak formulovat žádost?

Jeden z prvních kroků při plánování a vypracování projektu spočívá v zajištění odborného zázemí. Má-li projekt skutečně přispívat k rovnosti žen a mužů, je třeba se problematikou zabývat dříve, než je vypracována projektová žádost. Z tohoto bodu by mělo být patrné, jaké mají žadatel a partneři praktické zkušenosti v oblasti rovných příležitostí žen a mužů a jakou v tomto směru disponují odborností a teoretickými znalostmi. Měli byste uvést, z jakých informačních zdrojů čerpáte, jaké vzdělání či poradenství jste v této oblasti absolvovali, zda jste sami odborníky v této problematice, případně s jakými odborníky spolupracujete.

2. Jsou do projektu zapojeny subjekty pracující s problematikou rovnosti žen a mužů? Pokud ano, uveďte které a jakým způsobem. Může se jednat přímo o žadatele, partnery, spolupracující organizace, zapojené subjekty, dodavatele služeb či cílové skupiny organizací.

Uveďte, zda žadatel dlouhodobě pracuje s problematikou rovnosti žen a mužů, případně zda se subjekty pracující s rovností žen a mužů podílely na přípravě projektové žádosti a zda budou do projektu zapojeny. Může se jednat o odborné organizace, jednotlivce, ale také o subjekty, které s problematikou přicházejí do styku ve své praxi. Uveďte konkrétní způsob zapojení – zda jsou tyto subjekty do projektu zapojeny jako žadatel, partneři, dodavatelé služeb, cílová skupina atd. a co konkrétně je v projektu jejich úlohou. Subjekty pracující v oblasti rovných příležitostí žen a mužů lze najít mezi neziskovými organizacemi, národními či mezinárodními sítěmi, výzkumnými ústavy a univerzitami, státní správou a samosprávou atd. Pro vyhledávání organizací zabývajících se rovností žen a mužů můžete využít také některou z existujících internetových databází.

3. Použili jste při přípravě projektového záměru statistiky o situaci žen a mužů na regionální a místní úrovni, případně národní úrovni v oblasti, na kterou se projektová žádost zaměřuje? Pokud ano, uveďte které. Pokud ne, uveďte proč.

Důležitým krokem je identifikace vzorců nerovnosti žen a mužů. Abychom si utvořili celkovou představu o situaci žen a mužů v rámci oblasti kryté projektem, potřebujeme k tomu statistiky členěné podle pohlaví. Statistiky slouží jako základna pro identifikaci rozdílů a podobností v životních situacích žen a mužů, například když jde o trh práce na regionální úrovni. Statistiky mohou sloužit jako dobrá výchozí základna pro zmapování oblasti kryté projektem. Pro předložení projektové žádosti není nutné dokladovat množství statistik, ale z hlediska rovnosti žen a mužů by mělo být možné učinit si základní představu o situaci obou pohlaví v příslušném podniku, organizaci nebo v příslušné části trhu práce,

nebo průmyslového odvětví¹. Pokud statistiky členěné podle pohlaví nejsou v oblasti kryté vaším projektem dostupné, např. neexistují na regionální úrovni nebo pro danou cílovou skupinu, lze použít alespoň statistiky celonárodní nebo si provést vlastní průzkum v cílové skupině.

Zde uvádíme ilustrativní příklady, čeho se můžou statistiky o situaci žen a mužů v projektech OP LZZ týkat. Tento výčet není taxativním vymezením, pouze inspirací, na co je možné se při přípravě projektu zaměřit:

- míra ekonomické aktivity
- zaměstnanost
- nezaměstnanost
- dlouhodobá nezaměstnanost
- výše výdělků
- příležitosti na trhu práce v daném regionu
- péče o děti - počet hodin placené a neplacené práce v týdnu
- péče o závislého člena rodiny - počet hodin placené a neplacené práce v týdnu
- zastoupení žen a mužů v rozhodovacích funkcích
- zastoupení žen a mužů v jednotlivých profesích s ohledem na potřeby trhu práce
- zastoupení žen a mužů v ekonomických sektorech
- překážky pro dosažení rovnosti žen a mužů
- aj. (dle zaměření konkrétní projektové žádosti)

Zde uvádíme několik informačních zdrojů, kde lze nalézt statistiky členěné podle pohlaví:

Český statistický úřad [<http://www.czso.cz/>] – statistiky – průřezové statistiky – genderové statistiky

Eurostat [<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>]

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí [<http://www.vupsv.cz>]

Ústav pro informace ve vzdělávání [<http://www.uiv.cz/>] – národní projekty – gender

Sociologický ústav AV ČR, oddělení Gender & sociologie [<http://www.soc.cas.cz>] – výzkumná oddělení – Gender & sociologie

Gender studies, o. p. s. [<http://www.genderstudies.cz>] – publikace, letáky, výzkumy

4. Identifikovali jste na základě výše uvedených statistik rozdíly mezi ženami a muži v oblasti, kterou se projekt zabývá? Pokud ano, uveďte které.

V tomto bodě uveďte rozdíly v situaci žen a mužů relevantní pro Vás projektový záměr, které jste zjistili na základě výše uvedených statistik nebo vlastního průzkumu cílové skupiny, a interpretujte je slovy.

5. Stručně popište, jak jednotlivé klíčové aktivity projektu korespondují s výše uvedenými zjištěními a jak konkrétně podpoří rovnost žen a mužů tím, že přispějí ke snížení rozdílů mezi ženami a muži v dané oblasti.

Jako pomůcka pro zpracování tohoto bodu může posloužit následující tabulka:

¹ Asklóf, C.; Hedman, B.; Strandberg, H.; Wenander, K. Rovnost žen a mužů v projektových přihláškách. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2003.

Zjištění	Název a číslo klíčové aktivity	Druh opatření */	Příjemce opatření **/	Velikost dopadu ***/
Příklad: Dle statistik má pouze velmi malé procento podniků v našem okrese zpracovaný plán rovnosti žen a mužů.	Příklad: Klíčová aktivita 01 „Metodika zpracování plánu rovnosti pro zaměstnavatele“	Příklad: P + slovní popis aktivity	Příklad: L + slovní popis příjemce opatření	Příklad: B + slovní popis dopadu na cílovou skupinu

*/

O = změna v organizaci práce, ve vnitřních pravidlech a předpisech apod., která se v rámci projektu ještě neprojeví doložitelnou reálnou změnou (viz R)

P = změna v povědomí a znalostech lidí (propagace principu RP, školení, informování, poradenství)

R = reálná změna v praxi (např. nové prac. místo pro cílovou skupinu, zvýšení kapacit služeb péče o děti zaměstnanců, zřízení prac. režimu pro ženy s malými dětmi – např. utvoření sdíleného místa, nově sjednaná práce z domova)

**/

Bezprostřední příjemce (přímý beneficiant, komu je opatření určeno).

K – přímo fyzické osoby (ženy a muži v libovolném postavení na trhu práce)

L – organizace v postavení zaměstnavatele

M – ostatní organizace (úřady práce, kraj, města a obce, poskytovatelé služeb péče o děti apod.)

***/

A = opatření ovlivní stovky osob nebo desítky organizací

B = opatření se dotkne desítek osob nebo menšího počtu (3-20) organizací

C = opatření bude významné pro jednotlivce (1-20 osob) nebo pro jednotlivou (1-2) organizaci

6. Stanovili jste si v rámci jednotlivých klíčových aktivit měřitelné, termínované a konkrétní úkoly přispívající k rovnosti žen a mužů? Pokud ano, uveďte které. Pokud ne, uveďte proč.

V tomto bodě byste měli popsat měřítka úspěšnosti vašeho projektu stanovené na základě měřitelných, termínovaných a konkrétních úkolů. Úkoly by měly být přizpůsobeny reálným možnostem žadatele, nicméně se může jednat také o dlouhodobý odhad sahající za rámec projektu. Nesplnění těchto číselných odhadů nepodléhá na rozdíl od povinných monitorovacích indikátorů sankcím, nicméně v rámci projektu budete jako příjemci dotace zavázáni k jejich sledování a průběžnému vyhodnocování úspěšnosti.

Zde uvádíme ilustrativní příklady, čeho se můžou měřitelné, termínované a konkrétní úkoly týkat. Tento výčet není taxativním vymezením, pouze inspirací, na co je možné se při přípravě a realizaci projektu zaměřit:

Rovnost v účasti žen a mužů na trhu práce:

- Snížená segregace mezi zaměstnanými ženami a muži podle povolání v podniku, instituci, organizaci, která je příjemcem dotace, o X% do roku 20XY;

- Zvýšení počtu žen v technických profesích o X osob do roku 20XY ;
- Snížení rozdílů v mírách ekonomické aktivity žen a mužů v konkrétním regionu $X\%$ do roku 20XY;
- Zvýšení počtu podniků, které mají plány rozvoje lidských zdrojů přihlížející k rovnosti žen a mužů, o X podniků do roku 20XY.

Účast žen v podnikání a růst ženských podniků:

- Počet žen, které založí nový podnik do roku 20XY;
- Zvýšení podniků ve vlastnictví žen o X podniků do roku 20XY.

Sladění pracovního a rodinného života:

- Zvýšení počtu podniků, které mají plány rozvoje lidských zdrojů přihlížející k rovnosti žen a mužů, o X podniků do roku 20XY;
- Zvýšení počtu podniků, které svým zaměstnancům nabízejí služby péče o děti, o X podniků do roku 20XY;
- Snížení počtu osob, které nemohou pracovat z důvodu péče o závislého člena rodiny, o X osob do roku 20XY.

aj. (dle zaměření konkrétní projektové žádosti)

(Inspirováno odbornou studií 3 „Mainstreaming Equal Opportunities for Women and Men in Structural Fund Programmes and Projects, březen 2000, Evropská komise.)²

7. Jak bude projekt hodnotit a předkládat dosažené výsledky pro průběžné a závěrečné hodnocení?

V tomto bodě popište způsob monitorování a evaluace měřitelných, termínovaných a konkrétních úkolů uvedených v bodě 6. Po jednotlivých etapách projektu a po jeho ukončení byste měli být schopni odpovědět na tyto otázky: Splnili jsme své úkoly stanovené v bodě 6 této přílohy? Pokud ano, co přispělo k úspěchu? Pokud ne, proč jsme je nesplnili a co je možné zlepšit? Měřítka stanovené v předešlém bodě použijte k měření, jak vypadá situace na počátku projektu, jaká bude v polovině celkového trvání projektu a jaká bude na konci projektu. V rámci projektu byste měli mít stanovený způsob, jak toto sledovat. Konkrétní způsob sledování a vyhodnocování dopadu jednotlivých aktivit projektu dále rozepíšete v povinné klíčové aktivitě projektu „Monitoring a evaluace projektu“.

² Asklóf, C; Hedman, B.; Strandberg, H.; Wenander, K. Rovnost žen a mužů v projektových přihláškách. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2003.